

ZRALOST 5: Orientační posouzení psychického vývoje pětiletých dětí

ZÁZNAMOVÝ ARCH

Jméno:

Datum narození:

- Mateřskou školu: nenaštěnuje
 nedávno začal navštěvovat
 navštěvuje déle než rok

(Dítě vyzvěte ke spolupráci i při vyplňování základních údajů.)

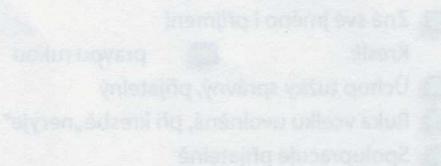
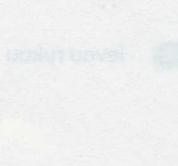
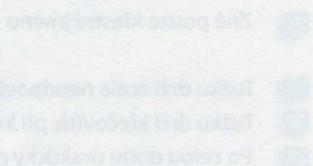
Nakresli obrázek pána nebo paní, jak nejlépe umíš.

Na obrázku je napsáno: „Nakresli obrázek pána nebo paní, jak nejlépe umíš.“

Na obrázku je napsáno: „Vytvoř si kresbu člověka nebo ženy, jakou máš nejlépe umíš.“

Na obrázku je napsáno: „Kresli člověka nebo ženu, jakou máš nejlépe umíš.“

(Utnutí kresby je závislé na individuálních schopnostech dítěte)

Označte charakteristiku, která nejpřesněji vypovídá o projevech dítěte.

1. Hodnocení kresby (grafomotorika)

- Pěkná kresba, obsahuje podstatné součásti včetně detailů, v zásadě jsou dodržené proporce (hlava, trup, nohy, ruce s prsty (počet nerohoduje), obličej s ústy, očima, nosem).
- Dobře poznatelná kresba postavy, chybí některé podstatné části (více než dvě, méně než pět), objevují se chyby v proporcích.
- Velmi jednoduchá kresba, pouze minimum detailů, proporce neodpovídají – téměř se nedá poznat, že jde o postavu.
- Dítě se nedá ke kresbě přesvědčit, nemůže kreslit (ruka v sádře aj.).

2. Hodnocení projevů při práci s obrázkem

A. Vyjadřování (společenské návyky, sociální vztahy)

- a. Dítě hovoří spontánně nebo s podporou doplňujících otázek, v celých větách, relativně souvisle, má přiměřenou slovní zásobu.
- b. Dítě hovoří v jednoduchých větách, případně používá jednoslovné odpovědi.
- c. Dítě používá jen jednoduchá izolovaná slova, jimiž popisuje děj.

B. Sociální úsudek (společenské návyky, sociální vztahy)

- a. Dítě dokáže bez obtíží popisovat různorodé (minimálně dvě) situace znázorněné na obrázku. Je zjevné, že chápe, o co se jedná, vyjadřuje se v souladu s běžným porozuměním sociálním situacím, na eventuální dotazy přiměřeně reaguje, ví, co se na obrázku odehrává.
- b. Objevuje se nepřiměřené vysvětlení sociálních situací. Dítě má tendenci ulpívat na některých detailech obrázku, zřejmě přiměřeně nerozumí kontextu.
- c. Dítě hovoří o situacích zcela v rozporu s jejich znázorněním na obrázku. Zmiňuje téma, která se na obrázku neobjevují. Ulpívá na nepodstatných detailech.

C. Znalosti (myšlení) – odpovědi na otázky uvedené na druhé straně obrázku

- a. Dítě dokáže odpovědět na většinu otázek ze všech tří sledovaných oblastí, případně dokáže vymyslet odpovědi po mírné nápovedě.
- b. Dítě v některé ze sledovaných oblastí nedokáže vůbec odpovídat, pracuje pokusem a omylem, správně odpovídá jen na polovinu či méně než na polovinu otázek ze sledovaných oblastí.
- c. Dítě na většinu či na všechny otázky vůbec neumí odpovědět.

3. Pozorování dítěte při vyšetření (aktivita, vytrvalost a soustředění)

- a. Ochotně spolupracuje, soustředí se na otázky i na svoji práci, vydrží v klidu. Dítě může být i mírně neklidné, trochu sebou „šíje“, ale dokáže nakreslit obrázek i odpovědět na otázky – dokončí úkoly.
- b. Dítě je nutné povzbuzovat, požadovat, aby vydrželo a dokončilo úkol, zaměřovat pozornost na práci, velmi brzy ho úkoly přestanou bavit, má tendenci nechat je nedokončené, už by raději odešlo. Může se vyskytovat patrný motorický neklid.
- c. Dítě přes veškerou snahu o navázání spolupráce neplní úkoly, neudrží pozornost nebo i fakticky odbíhá pryč, úkoly i po značném přesvědčování spíše nedokončí.

4. Výslovnost a plynulost řeči

- a. Dítě vyslovuje přesně všechna slova a hlásky, hovoří plynule. Má obtíže s výslovností jedné či dvou hlásek.
- b. V projevu jsou patrné výraznější obtíže ve výslovnosti více hlásek.
- c. Řeč je obtížně srozumitelná. Jsou patrné neplynulosti a zarážky. Dítěti se nedaří vyslovovat zřetelně celá slova.

5. Informovanost a chování v průběhu vyšetření (zaškrtněte odpovídající variantu)

Zná své jméno i příjmení

Kreslí:

pravou rukou

levou rukou

Zná pouze křestní jméno

Tužku drží zcela neodpovídajícím způsobem

Úchop tužky správný, přijatelný

Tužku drží křečovitě, při kreslení „ryje“

Ruka vcelku uvolněná, při kresbě „neryje“

Po celou dobu prakticky nespolupracuje

Spolupracuje přijatelně

Celkové hodnocení:

vývoj přiměřený (převažují charakteristiky „a“)

vývoj nevyrovnaný (střídají se charakteristiky „a“ – „c“)

vývoj zpomalený/oslabený (převažují charakteristiky „c“)

Oslabení v (označte příslušnou oblast): sociálních vztazích znalostech grafomotorice vyspělosti chování řeči

Doporučení rodičům (pro práci doma, pro práci v MŠ, návrh spolupráce s odbornou institucí):

Poznámky:

Datum:

Podpis lékaře: